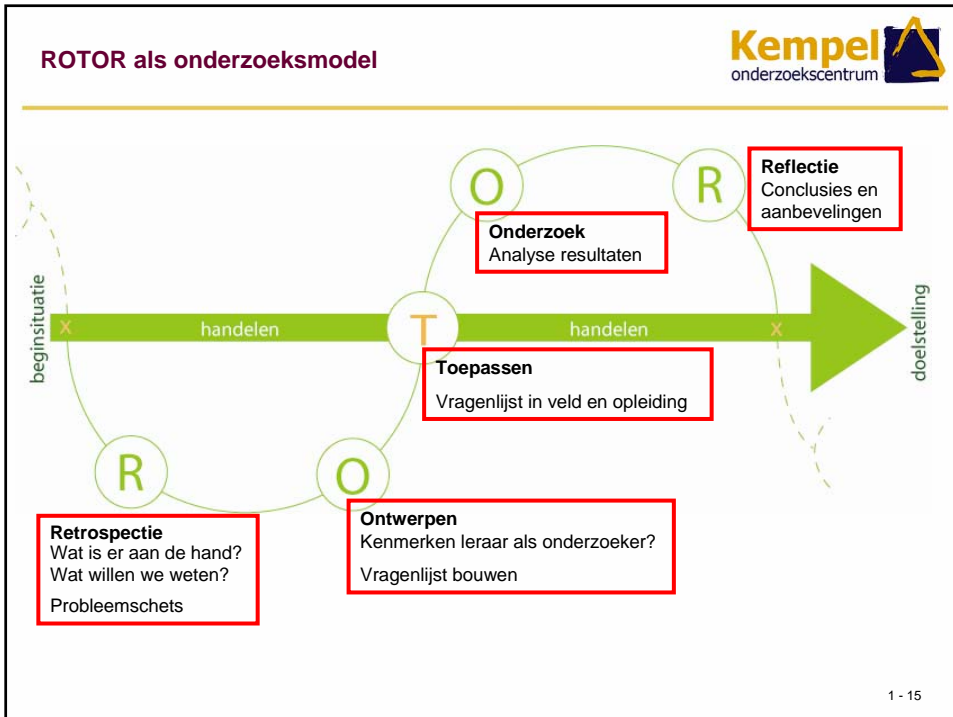

Leraar als onderzoeker inzicht in het glazen huis

Veldcommissie schoolbesturen
26 november 2010

Herman Popeijus, Kempelonderzoekscentrum / Radbouduniversiteit
Marcel Lemmen, Hogeschool de Kempel
Jeannette Geldens, Kempelonderzoekscentrum

ROTOR als onderzoeksmodel

Retrospectie

De leraar als onderzoeker? Twee vragen:

- Welke ervaring hebben de leraar basisonderwijs en de opleidingsdocent als onderzoeker?
- Wat zijn diens opvattingen daarover?

Wat is over die vragen in de onderzoeksliteratuur bekend?

Ontwerp

Vragen uitgewerkt op basis van een vragenlijst soortgelijk onderzoek in het vo.

Toepassen

Vragenlijst uitgezet in het veld en op de opleiding

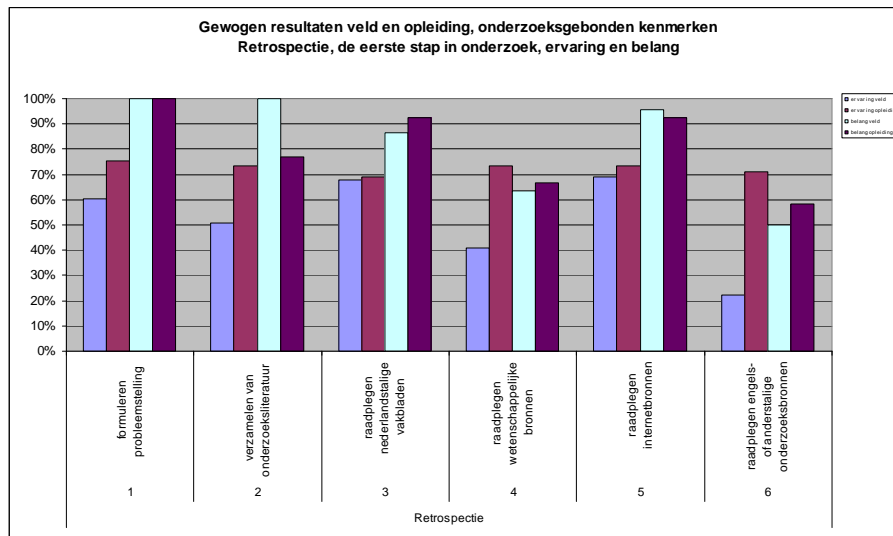
Onderzoek

Descriptieve en statistische analyses

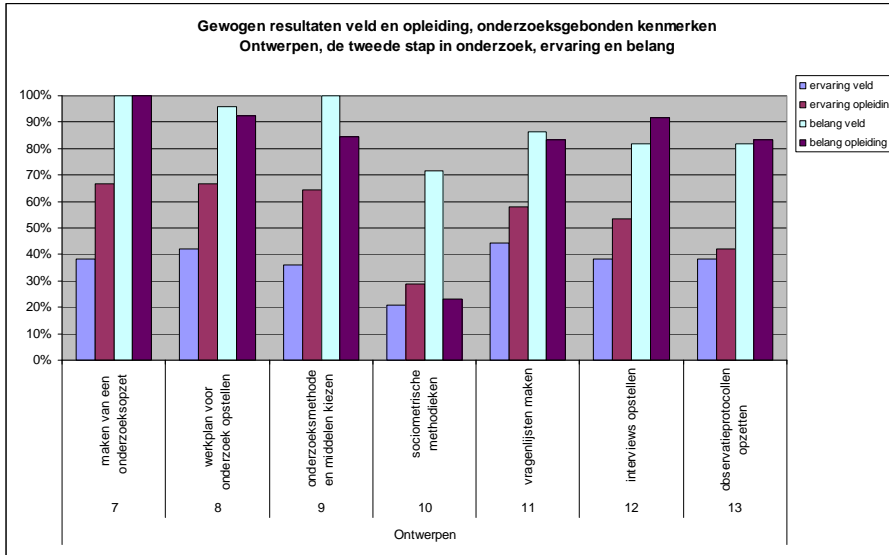
Reflectie

Boeiende resultaten en conclusies, advies:

nagaan waar leraren het meest belang aan hechten *en* het minst ervaring mee hebben en daar professionalisering opzetten

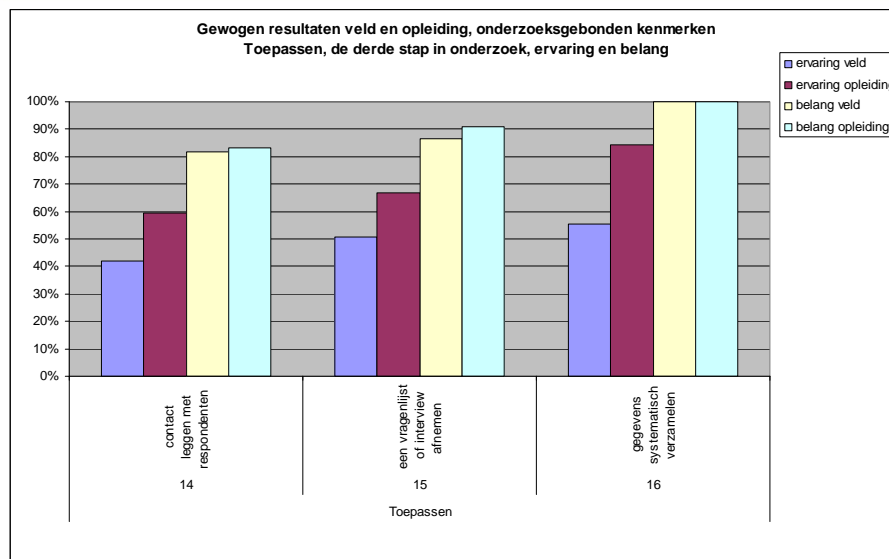

Resultaten onderzoekgebonden kenmerken

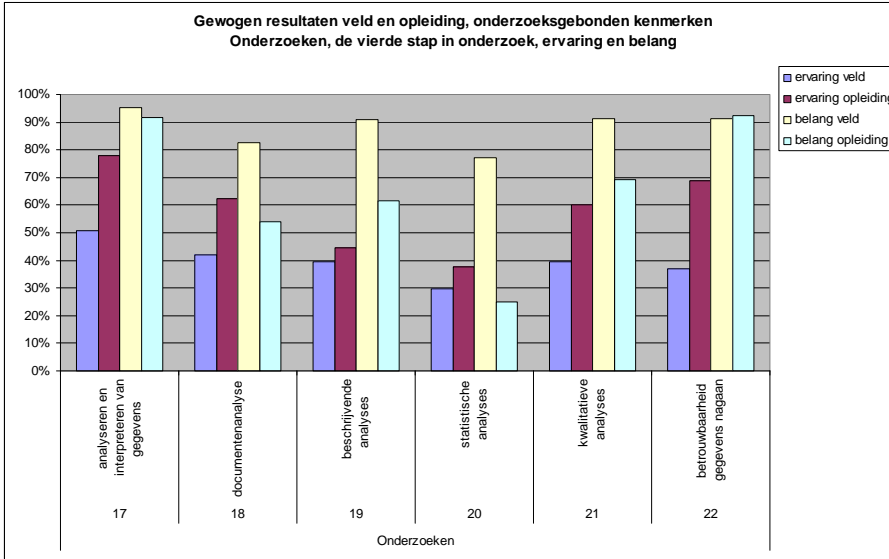
4 - 15

Resultaten onderzoekgebonden kenmerken

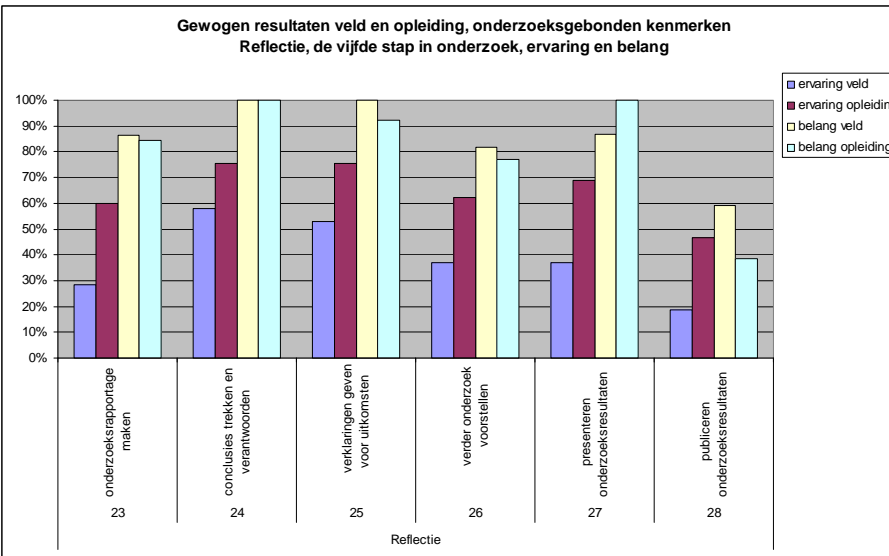
5 - 15

Resultaten onderzoeksgebonden kenmerken

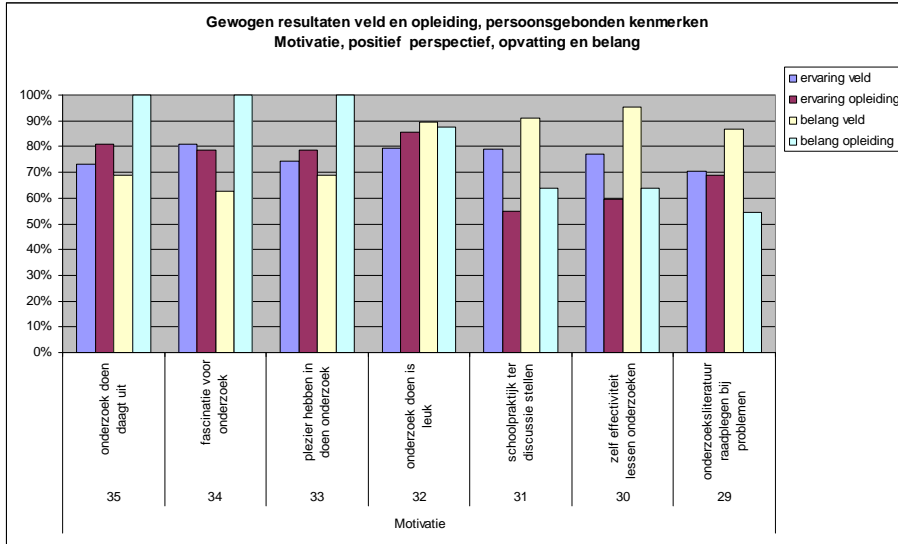
6 - 15

Resultaten onderzoeksgebonden kenmerken

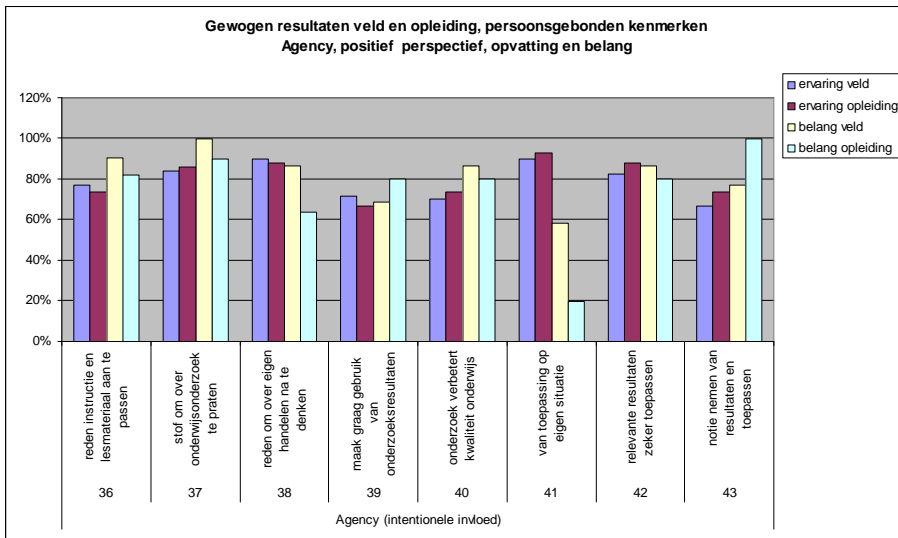
7 - 15

Resultaten persoonsgebonden kenmerken

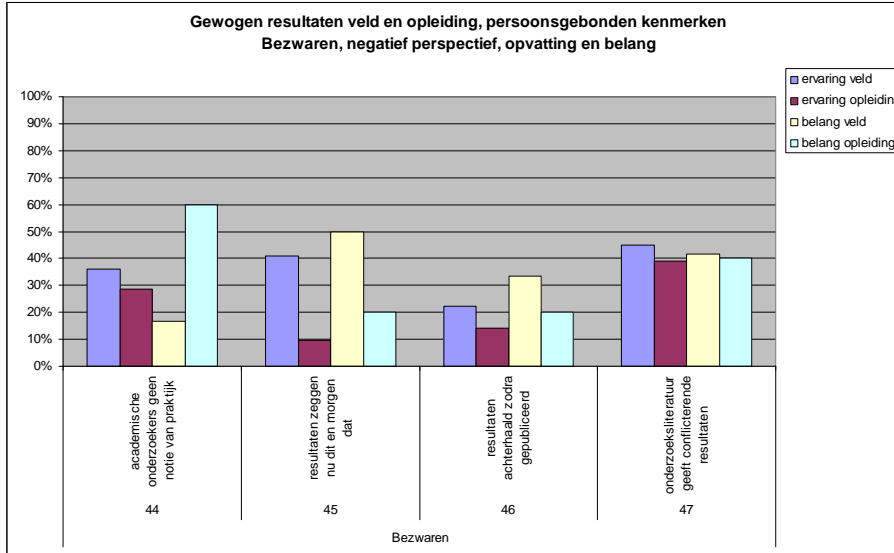
8 - 15

Resultaten persoonsgebonden kenmerken

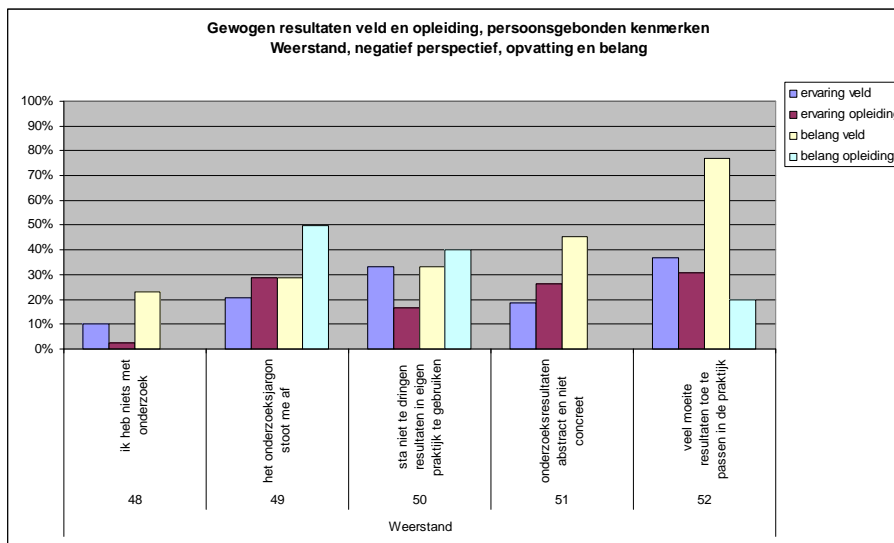
9 - 15

Resultaten persoonsgebonden kenmerken

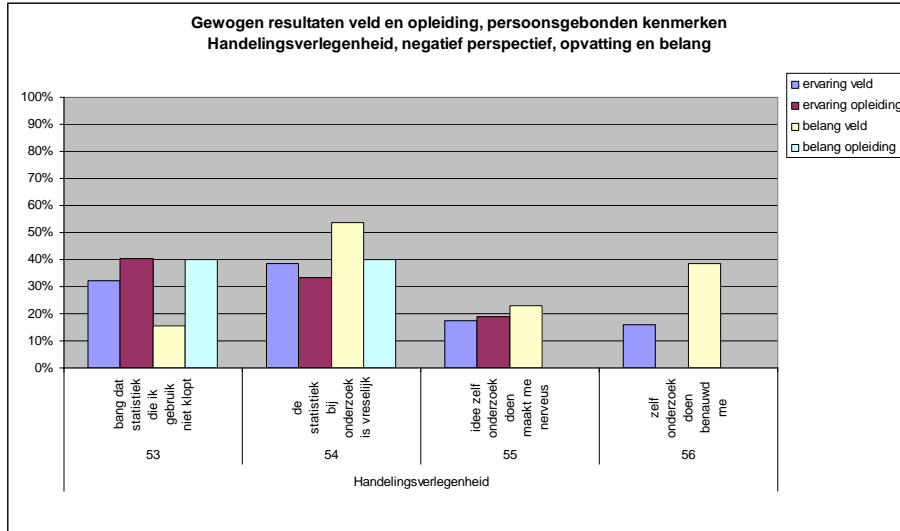
10 - 15

Resultaten persoonsgebonden kenmerken

11 - 15

Resultaten persoonsgebonden kenmerken

12 - 15

Overzicht onderzoeksgebonden kenmerken

Ervaring met en belang van onderzoeksgebonden kenmerken in rangorde van gewogen percentages

Kenmerk	nr	Element	allen	
			ervaring%	belang%
Ontwerpen	10	sociometrische methodieken	25%	47%
Reflectie	28	publiceren onderzoeksresultaten	33%	49%
Onderzoeken	20	statistische analyses	34%	51%
Ontwerpen	13	observatieprotocollen opzetten	40%	83%
Onderzoeken	19	beschrijvende analyses	42%	76%
Reflectie	23	onderzoeksrapportage maken	44%	85%
Ontwerpen	12	interviews opstellen	46%	87%
Retrospectie	6	raadplegen engels- of anderstalige onderzoeksbronnen	47%	54%
Reflectie	26	verder onderzoek voorstellen	50%	79%
Onderzoeken	21	kwalitatieve analyses	50%	80%
Ontwerpen	9	onderzoeksmethode en middelen kiezen	50%	92%
Toepassen	14	contact leggen met respondenten	51%	83%
Ontwerpen	11	vragenlijsten maken	51%	85%
Onderzoeken	18	documentenanalyse	52%	68%
Ontwerpen	7	maken van een onderzoeksopzet	52%	100%
Onderzoeken	22	betrouwbaarheid gegevens nagaan	53%	92%
Reflectie	27	presenteren onderzoeksresultaten	53%	93%
Ontwerpen	8	werkplan voor onderzoek opstellen	54%	94%
Retrospectie	4	raadplegen wetenschappelijke bronnen	57%	65%
Toepassen	15	een vragenlijst of interview afnemen	59%	89%
Retrospectie	2	verzamelen van onderzoeksliteratuur	62%	88%
Onderzoeken	17	analyseren en interpreteren van gegevens	64%	94%
Reflectie	25	verklaringen geven voor uitkomsten	64%	96%
Reflectie	24	conclusies trekken en verantwoorden	67%	100%
Retrospectie	1	formuleren probleemstelling	68%	100%
Retrospectie	3	raadplegen nederlandstalige vakbladen	68%	89%
Toepassen	16	gegevens systematisch verzamelen	70%	100%
Retrospectie	5	raadplegen internetbronnen	71%	94%

13 - 15

Overzicht persoonsgebonden kenmerken

Opvatting over en belang van onderzoeksgebonden kenmerken in rangorde van gewogen percentages

Kenmerk	nr	Element	allen	
			opvatting%	belang%
Weerstand	48	ik heb niets met onderzoek	6%	12%
Handelingsverlegenheid	56	zelf onderzoek doen benauwd me	8%	19%
Handelingsverlegenheid	55	idee zelf onderzoek doen maakt me nerveus	18%	12%
Bezwaren	46	resultaten achterhaald zodra gepubliceerd	18%	27%
Weerstand	51	onderzoeksresultaten abstract en niet concreet	22%	23%
Weerstand	49	het onderzoeksjargon stoot me af	25%	39%
Weerstand	50	sta niet te dringen resultaten in eigen praktijk te gebruiken	25%	37%
Bezwaren	45	resultaten zeggen nu dit en morgen dat	25%	35%
Bezwaren	44	academische onderzoekers geen notie van praktijk	32%	38%
Weerstand	52	veel moeite resultaten toe te passen in de praktijk	34%	48%
Handelingsverlegenheid	54	de statistiek bij onderzoek is vreselijk	36%	47%
Handelingsverlegenheid	53	bang dat statistiek die ik gebruik niet klopt	36%	28%
Bezwaren	47	onderzoeksliteratuur geeft conflicterende resultaten	42%	41%
Motivatie	31	schoolpraktijk ter discussie stellen	67%	77%
Motivatie	30	zelf effectiviteit lessen onderzoeken	68%	80%
Agency (intentionele invloed)	39	maak graag gebruik van onderzoeksresultaten	69%	74%
Motivatie	29	onderzoeksliteratuur raadplegen bij problemen	70%	71%
Agency (intentionele invloed)	43	notie nemen van resultaten en toepassen	70%	88%
Agency (intentionele invloed)	40	onderzoek verbetert kwaliteit onderwijs	72%	83%
Agency (intentionele invloed)	36	reden instructie en lesmateriaal aan te passen	75%	86%
Motivatie	33	plezier hebben in doen onderzoek	76%	84%
Motivatie	35	onderzoek doen daagt uit	77%	84%
Motivatie	34	fascinatie voor onderzoek	80%	81%
Motivatie	32	onderzoek doen is leuk	83%	88%
Agency (intentionele invloed)	37	stof om over onderwijsonderzoek te praten	85%	95%
Agency (intentionele invloed)	42	relevante resultaten zeker toepassen	85%	83%
Agency (intentionele invloed)	38	reden om over eigen handelen na te denken	89%	75%
Agency (intentionele invloed)	41	van toepassing op eigen situatie	91%	39%

14 - 15

Reflectie, conclusies en advies

- De ervaring met onderzoeksgebonden kenmerken komt voor de deelnemers uitgedrukt in gewogen percentages gemiddeld uit op 53% (veld 42%; opleiding 63%)
- Het belang dat de deelnemers uitgedrukt in gewogen percentages hechten aan deze kenmerken komt gemiddeld uit op 83% (veld 87%; opleiding 79%)
- Positief gebonden persoonskenmerken (motivatie en agency) hoog: 77% belang: 79%.
- Negatief gebonden (bezwaren, weerstand en handelingsverlegenheid) laag: 25% en beperkt van belang geacht: 31%
- Conclusie beperkte ervaring met onderzoeksvaardigheden terwijl de deelnemers een groot belang aan hechten; deelnemers positieve attitude tov onderzoek!

Advies:

- Nagaan waar leraren het meest belang aan hechten *en* het minst ervaring mee hebben en daar professionalisering opzetten: grens bij 70%? Dan gaat het om nagenoeg alle kenmerken van onderzoek!

15 - 15